

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

УПРАВА ЗА ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

У П А Т С Т В О

ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ, ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ И СПИСИ; ИЗДАВАЊЕ НА ИЗВОДИ, УВЕРЕНИЈА, ПРЕПИСИ И КОПИИ ВРЗ ОСНОВА НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ; ВОДЕЊЕ ПОСТАПКА И СОСТАВУВАЊЕ НА ЗАПИСНИК ЗА НАЈДЕНО ДЕТЕ; ОБНОВУВАЊЕ НА УНИШТЕНИ, ОШТЕТЕНИ ИЛИ ИСЧЕЗНАТИ МАТИЧНИ КНИГИ, КАКО И ЗА ОБРАСЦИТЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ, РЕГИСТАРОТ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ, ИЗВОДИТЕ И УВЕРЕНИЈАТА ШТО СЕ ИЗДАВААТ ВРЗ ОСНОВА НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

Скопје, јуни 2010 година

Врз основа на членот 30-а став 1 од Законот за матичната евиденција ("Службен весник на Република Македонија" број 8/95, 38/2002, 66/2007, 98/2008 и 67/2009), министерот за правда донесе:

У П А Т С Т В О
ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ, ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ И СПИСИ; ИЗДАВАЊЕ НА ИЗВОДИ, УВЕРЕНИЈА, ПРЕПИСИ И КОПИИ ВРЗ ОСНОВА НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ; ВОДЕЊЕ ПОСТАПКА И СОСТАВУВАЊЕ НА ЗАПИСНИК ЗА НАЈДЕНО ДЕТЕ; ОБНОВУВУВАЊЕ НА УНИШТЕНИ, ОШТЕТЕНИ ИЛИ ИСЧЕЗНАТИ МАТИЧНИ КНИГИ, КАКО И ЗА ОБРАСЦИТЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ, РЕГИСТАРОТ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ, ИЗВОДИТЕ И УВЕРЕНИЈАТА ШТО СЕ ИЗДАВААТ ВРЗ ОСНОВА НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на водење, заштита и чување на матичните книги и списи; издавање на изводи, уверенија, преписи и копии врз основа на матичните книги; водење на постапка и составување на записник за најдено дете; обновување на уништени, оштетени или исчезнати матични книги, како и за обрасците на матичните книги, Регистарот на матичните книги, изводите и уверенијата што се издаваат врз основа на матичните книги.

II. ВОДЕЊЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

1. Заеднички одредби

Член 2

Матичните книги се прошиени и укоричени со нумерирани страници и заверени во Управата за водење на матичните книги (во натамошниот текст: Управата), пред почетокот на запишувањето во нив. Вториот примерок на матичните книги на родените може да биде и неукоричен додека се наоѓа кај матичарот.

Ненумерираната насловна страница содржи: назив на матичната книга (матична книга на родените, матична книга на венчаните или матична книга на умрените), називот на населеното место за кое се води матичната книга и називот на општината, датумот на првото и последното запишување во матичната книга со ознака на нивните тековни броеви, отисокот на печатот и потпис на матичарот. Ако се промени називот на населеното место, односно општината таквите промени се внесуваат во продолжение на порано означените називи.

Матичната книга на родените се води според образецот број 1 и 1-а, матичната книга на венчаните според образецот број 2 и 2-а, а матичната книга на умрените според образецот број 3 и 3-а.

1.1. Запишување податоци во матичните книги

Член 3

За запишување податоци во матичните книги се употребува црно мастило. Запишувањето треба да биде јасно и читливо.

Напишаниот текст не се прецртува, брише, ниту се преправа. Сторените грешки при запишувањето се исправаат со внесување на соодветната забелешка во рубриката "Забелешки" односно во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки".

Член 4

Раѓањето, склучувањето на брак, односно смртта се запишуваат во матичните книги (основни запишувања) под тековни броеви почнувајќи од бројот 1 па до крајот на календарската година. Ако во текот на календарската година матичната книга се исполни, запишувањето се продолжува во друга матична книга со продолжување на тековните броеви од претходната книга.

Запишувањата во матичната книга се вршат, по правило, по редот на пријавите, односно по редот по кој стасале писмената врз основа на кои се врши запишување.

При запишувањето, датумите на раѓањето, склучувањето на брак и смртта се означуваат така што денот се испишува со арапски број и во заграда со букви, месецот со букви, а годината со арапски броеви. Часовите се сметаат и испишуваат со броеви од 0 до 24, а минутите од 00 до 60.

Податоците на родителите на детето, брачните другари и за умрениот се запишуваат врз основа на податоците од матичните книги или други јавни исправи.

При запишување на личното име на припадниците на националностите, името прво ќе се запише на македонски јазик и кирилско писмо, а потоа во заграда ќе се допише на јазикот и писмото на националноста.

Државјанството се запишува со целосното име на државата.

Член 5

Во рубриката "Забелешки" по потреба се даваат неопходни појаснувања за извршеното основно запишување. Во оваа рубрика се става и забелешката дека запишувањето му е прочитано на пријавувачот, односно сведоците.

Во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се запишуваат податоци кои станале познати по извршеното основно запишување, а со кои се изменува или дополнува основното запишување. Во оваа рубрика секогаш се запишува и називот на органот чија одлука дополнително се запишува, како и бројот и датумот на неговото решение, односно ако дополнителното запишување произлегува од друга матична книга, се запишува називот на матичната книга (родени, венчани, умрени), местото и годината за која се води книгата, како и тековниот број.

Ако рубриците "Забелешки" и "Дополнителни запишувања и прибелешки" се исполнети, а запишувањето не е завршено или е потребно да се внесе нова забелешка, односно да се изврши дополнително запишување, се продолжуваат односните рубрики со додатно ливче. На ливчето се означува тековниот број на основното запишување, населеното место и општината и ливчето се заверува со печат така што отисокот на печатот да го зафати и листот на матичната книга.

Член 6

Странките во матичната книга се потпишуваат читливо со испишување на целото име и презиме.

Член 7

При запишување податоци за личната состојба на државјаните на Република Македонија во странство (членовите 25 и член 26 од Законот за матичната евиденција) потребно е странската исправа (извод од матичната книга), врз чија основа треба да се изврши запишувањето да биде претходно заверена (легализирана).

Одлуките на странските судови по брачни работи, по работи на односите на родителите и децата или посвојувањето, како и другите одлуки на странските судови односно на други странски органи што се однесуваат на личната состојба на државјанинот на Република Македонија ќе се внесат во матичните книги само ако се признати со решение на надлежниот суд и се преведени од овластен судски преведувач и заверени кај нотар.

Член 8

Матичните книги се заклучуваат на крајот на секоја календарска година со внесување на забелешката “Заклучено со тековниот број _____”(се испишува со броеви и букви на бројот на запишувањата и годината).

“ Во оваа книга за годината _____ немаше запишувања”.

Забелешките од ставовите 1 и 2 на овој член се заверуваат со потпис на матичарот и со печат, и се става датумот “31 декември _____ година”.

Првото запишување во наредната календарска година се врши на првата наредна страница од матичната книга под тековниот број 1.

1.2. Исправки во матичните книги

Член 9

Грешките што ќе се забележат пред заклучувањето на запишувањето во матичната книга се исправаат на тој начин што во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Исправено _____”(се наведува што и како се исправа).

Ако исправката се врши по заклучување на запишувањето, во рубриката “Дополнителни запишувања и прибелешки” се внесува “Исправено _____ (се наведува што и како се исправа) врз основа на решението на _____” (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

Ако пред заклучувањето на запишувањето погрешно се внесени податоци во поголем број рубрики така што не може да се спроведе исправка, претходно дијагонално ќе се прецрта погрешно пополнетиот дел на образецот, а потоа во рубриката “Забелешки” ќе се внесе забелешката “Запишувањето е поништено. Правилното запишување е извршено под тековен број _____”.

Ако во случајот од ставот 3 на овој член се врши исправка по заклучување на запишувањето дијагонално ќе се прецрта погрешно пополнетиот дел на образецот и за тоа во рубриката “Дополнителни запишувања и прибелешки” ќе се внесе забелешка “Поништено врз основа на решението на _____(се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението). Правилното запишување е извршено под тековниот број _____”.

Извршените исправки на запишувањето се заверуваат со потпис на матичарот.

1.3. Втор примерок од матичните книги на родените

Член 10

Вториот примерок од матичната книга на родените се води на образец што е истоветен со образецот предвиден за првиот примерок на книгата.

Вториот примерок од матичната книга на родените се пополнува, по правило, истовремено со изворникот. Покрај личното име на лицата кои своерачно се потпишале во изворникот, се става ознаката “с.р.” На крајот на календарската година вториот примерок се заклучува со датумот “31 декември ___ година” и се внесува забелешката, како и во првиот примерок на книгата (член 8).

Член 11

Дополнителните запишувања и забелешки во вториот примерок од матичната книга на родените се идентични со текстот на соодветните запишувања, односно забелешки внесени во изворникот. Ако органот што го чува вториот примерок утврди дека дополнителното запишување или забелешка не е во согласност со законот или со одредбите на ова упатство, ќе се извести за тоа матичарот и ќе му се даде упатство за правилно постапување.

Член 12

Ако изворникот од матичната книга на родените е уништен или исчезнат, додека не се препише матичната книга, изводи и уверенија издава органот што го чува вториот примерок.

2. Матична книга на родените

Член 13

Раѓањето се запишува во матичната книга на родените врз основа на усна, односно писмена пријава или врз основа на акт од надлежниот орган. За усната пријава се составува записник.

Ако раѓањето на детето го пријавила здравствената организација како пријавувач се означува здравствената организација.

По приемот на пријавата од здравствената организација, се повикува родителот на детето заради определување лично име на детето, како и за утврдување на други податоци.

На пријавата за раѓање, односно на записникот за прием на усната пријава се става забелешка врз основа на кои докази е утврдено државјанството на лицето чие раѓање се запишува во матичната книга на родените.

Ако раѓањето се запишува врз основа на решение на надлежен орган, во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на решението на ___” (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

При запишување на раѓање од ставот 5 на овој член во соодветната рубрика од матичната книга на родените се запишува личното име кое лицето го добило со раѓањето, а во рубриката “Забелешки” се става забелешка за

евентуална промена на личното име и забелешка за другите лични состојби (браќ, посвојување, старателство и др.).

Ако запишувањето во матичната книга на родените се врши врз основа на извод од матичната книга на родените на странскиот орган, во рубриката "Забелешки" се внесува забелешката "Запишувањето е извршено врз основа на извод од матичната книга на родените на ____" (се наведува називот на странскиот орган што го издал изводот, седиштето и државата, бројот и датумот на изводот).

Член 14

Ако при пријавувањето на раѓањето не е пријавено името и презимето односно името или презимето на детето, рубриката за личното име останува празна, а во рубриката "Забелешки" се запишува "името (презимето, односно името и презимето) не е пријавено". Рубриката за личното име ќе се пополни кога името или презимето на детето ќе биде пријавено односно определено.

Ако личното име на детето се определува со решение од Центарот за социјална работа, во рубриката "Забелешки, односно во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се внесува забелешката "Личното име е запишано според решението на ____" (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

Член 15

Раѓањето на мртвородено дете се запишува во матичната книга на родените со податоците што се предвидени за живородено дете, а личното име се внесува на изрично барање на родителите. Во рубриката "Забелешки" се запишува "Детето е мртвородено".

Член 16

Ако при запишувањето на раѓањето во матичната книга на родените таткото на детето е непознат, рубриката предвидена за внесување на податоците на таткото не се пополнува, а во рубриката "Забелешки" се запишува "Податоците за таткото не се запишани". Ако двата родители се непознати, во рубриката "Забелешки" се внесува забелешката "Податоците за родителите не се запишани. Запишувањето на раѓањето е извршено врз основа на решението на ____" (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

Податоците за родителот се запишуваат во соодветната рубрика врз основа на решението за утврдување на родителот, односно изјавата за признавање на татковство. Во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се внесува забелешката за називот на органот, бројот и датумот на решението со кое е утврден родителот, односно забелешка дека татковството е признато.

Изјавата за признавање на татковство дадена пред матичарот ја потпишуваат родителите, а ако детето е постаро од 16 години е потребна и негова согласност. Изјавата се заверува со потпис на матичарот и се означува датумот на изјавата. Кога изјавата за признавање на татковство се дава при запишувањето на раѓањето на детето, забелешката за дадена изјава се внесува во рубриката "Забелешки".

Член 17

Врз основа на решението за непотполно посвојување во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се запишува забелешката "Со решение донесено од ___ (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението) детето е непотполно посвоено од ___ (се наведуваат податоците на посвоителите) и личното име на детето е ___" (се запишува името и презимето кои детето ги добило со посвојувањето).

Во случаи кога се донесува решение за потполно посвојување, потребно е да се поништи стариот упис на детето, а во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се запишува забелешката "Запишувањето е поништено согласно со решението за потполно посвојување ___ (се наведува називот на органот кој го донел решението и бројот и датумот на решението). Новото запишување е извршено во матичната книга на родените за ___" (се наведува местото за кое се води книгата, тековниот број и годината).

Врз основа на решението за потполно посвојување потребно е да се изврши нов упис во матичната книга на родените.

Во новиот упис се запишуваат податоците за детето (се запишува името и презимето кои детето ги добило со посвојувањето), а како податоци за неговите родители се наведуваат податоците на посвоителите.

Во рубриката "Забелешки" се запишува "Запишувањето е извршено врз основа на решението ___" (се наведува органот кој го донел, бројот и датумот на решението).

3. Матична книга на венчаните

Член 18

Во матичната книга на венчаните, во рубриката предвидена за презимето на брачните другари, се запишува презимето што го имале до моментот на склучувањето на бракот. Рубриката за презимето на брачните другари по склучување на бракот се пополнува според спогодбата на брачните другари.

Брачниот другар кој при склучувањето на бракот го променил презимето се потпишува со новото презиме.

Ако бракот е склучен преку полномошник, на местото определено за потпис на брачниот другар се потпишува полномошникот "За младоженецот (невестата) полномошник ___". Ако при склучувањето на бракот присуствувал толкувач, тој се потпишува под местото определено за потпис на сведоците: "Толкувач ___".

Ако по склучувањето на бракот едниот или двајцата брачни другари го промениле личното име во матичната книга на венчаните во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се запишува забелешката "Врз основа на решението на ___" (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението и кој од брачните другари како го променил личното име).

Член 19

Ако за стапување во брак претходно е издадена дозвола од надлежниот суд заради ослободување од брачни пречки или забрани за склучување на брак, во матичната книга на венчаните во рубриката "Забелешки" се внесува

забелешката “Стапувањето во брак е дозволено со одлуката ____” (се наведува називот и седиштето на судот, бројот и датумот на одлуката).

Ако бракот е склучен вон службените простории определени за склучување на брак, во рубриката “Забелешки” се запишува забелешка каде е склучен бракот и поради кои причини бракот не е склучен во службената просторија.

Член 20

За брак склучен во странство што се запишува во матичната книга на венчаните во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на извод од матичната книга на венчаните ____” (се наведува називот на странскиот орган што го издал изводот, седиштето и државата, бројот и датумот на изводот), а во рубриката “Место на склучувањето на бракот” се запишува покрај местото и државата.

Член 21

За бракот чие постоење е утврдено со одлука на судот како датум на склучувањето на бракот се запишува датумот означен во судската одлука. Во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Бракот е запишан врз основа на пресудата на ____” (се наведува називот и седиштето на судот, бројот и датумот на пресудата).

Член 22

При запишувањето на престанок на бракот, поради смрт на еден од брачните другари, прогласување на исчезнатиот брачен другар за умрен, поништување или развод на бракот, во матичната книга на венчаните во рубриката “Дополнителни запишувања и прибелешки” се внесува забелешката: “Бракот престанал ____” (се наведува причината, односно називот и седиштето на судот, бројот и датумот на пресудата).

4. Матична книга на умрените

Член 23

Смртта се запишува во матичната книга на умрените врз основа на усна односно писмена пријава или врз основа на акт од надлежниот орган. За усната пријава се составува записник кој го потпишуваат и двајца сведоци.

Рубриките за кои не можеле да се прибават и утврдат податоци, остануваат празни, а во рубриката “Забелешки” се внесува забелешка дека тие податоци не се запишани.

Член 24

Ако смртта се запишува во матичната книга на умрените врз основа на извод од матичната евиденција на соодветниот орган во странство во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на извод од матичната книга на умрените на ____” (се наведува бројот и датумот на изводот, називот на странскиот орган, седиштето и државата). Во рубриката предвидена за запишување на местото на смртта, покрај местото, се запишува и државата.

Ако изводот на странскиот орган не ги содржи сите податоци што се запишуваат во матичната книга на умрените, потребно е овие податоци да се прибават и запишат.

Член 25

Ако смртта се запишува во матичната книга на умрените врз основа на решение на надлежен орган, во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на решението на ____” (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

Член 26

Ако смртта се запишува во матичната книга на умрените врз основа на решение на суд донесено во постапка за прогласување исчезнати лица за умрени и за докажување на смрт, во матичната книга се внесуваат податоците од судската одлука. Во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на решението на ____” (се наведува називот и седиштето на судот, бројот и датумот на решението).

Ако решението на судот не ги содржи сите податоци потребни за запишувањето, а постои можност тие да се прибават од други матични книги, потребно е истите да се прибават и запишат.

Ако судот го укине решението за прогласувањето на исчезнатото лице за умрено, запишувањето се прецртува со дијагонална линија. Во рубриката “Дополнителни запишувања и прикелешки” се внесува забелешка дека судското решение за прогласување на исчезнатото лице за умрено е укинато, називот и седиштето на судот, како и бројот и датумот на решението. Ако решението за прогласување на исчезнатото лице за умрено е преиначено во рубриката “Дополнителни запишувања и прикелешки” се внесува забелешка дека судското решение за прогласување на исчезнатото лице за умрено е преиначено, називот и седиштето на судот, бројот и датумот на решението, како и промените извршени во податоците.

Член 27

Смртта на непознатото лице се запишува во матичната книга на умрените врз основа на записникот за пронаоѓање на лешот. Рубриките определени за внесување на личните податоци не се пополнуваат. Во рубриката “Забелешки” се внесува забелешката “На ____ година е најден во ____ леш од непознато машко (женско) лице, старо приближно ____ години, очи ____, висина ____ см. Умрениот-ата е закопан-а во _____. Запишувањето е извршено врз основа на записникот на ____” (се наведува називот и седиштето на органот што го составил записникот, бројот и датумот на записникот).

Ако дополнително се утврди идентитетот на лицето чиј леш е најден, запишувањето на податоците во соодветните рубрики ќе се изврши според решението донесено врз основа на членот 22 од Законот за матичната евиденција. Во рубриката “Дополнителни запишувања и прикелешки” се внесува забелешката “Запишувањето е извршено врз основа на решението на ____” (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

III. ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ И СПИСИ

Член 28

Матичните книги и списите се обезбедуваат од оштетување и уништување, како и од секоја злоупотреба.

Член 29

При увид во матичните книги или списите е потребно присуство на матичарот, како и да се обезбеди увидот да се врши само за определено запишување, односно определениот податок.

Член 30

Списите што се употребени во постапката за запишување во матичните книги (пријави за запишување, записници, одлуки и други писмена) се од трајна вредност.

За списите од ставот 1 на овој член се води посебен деловодник и архива. Според видот на матичните книги (родени, венчани, умрени) и годината во која запишувањата се извршени, списите се слагаат по хронолошки ред по тековните броеви на запишувањето за секое населено место.

IV. ИЗДАВАЊЕ НА ИЗВОДИ, УВЕРЕНИЈА, ПРЕПИСИ И КОПИИ ВРЗ ОСНОВА НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

1. Издавање на изводи од матичните книги

Член 31

Извод од матична книга се издава на соодветен образец (образец бр. 4, 4-а и 4-б; 5, 5-а и 5-б; 6, 6-а и 6-б). Обрасците на изводите од матичните книги се со големина 21 x 30 см, изработени од специјална хартија со заштитен воден жиг на рајски птици.

Образецот на изводот од матичната книга на родените и образецот на интернационален извод од матична книга на родени се на бела основа со зелена боја.

Образецот на изводот од матичната книга на венчаните и образецот на интернационален извод од матична книга на венчани се на бела основа со розова боја.

Образецот на изводот од матичната книга на умрените и образецот на интернационален извод од матична книга умрени се на бела основа со кафеава боја.

Изводот се пополнува на машина за пишување.

При издавањето на извод од матичната книга на родените, се запишува и податокот за државјанството на лицето за кое се издава изводот.

Ако во матичната книга на родените има податок дека двајцата родители или едниот од нив во моментот на раѓањето на детето биле државјани на

Република Македонија во изводот од матичната книга на родените за детето во рубриката "Државјанство" се запишува "Република Македонија".

Ако податокот за државјанство не е запишан во матичната книга на родените, а лицето на кое му се издава извод од матичната книга на родените е малолетно или нема наполнето 23 години живот, е потребно врз основа на податоците (за лицето и за неговите родители) од единствениот регистар на државјаните на Република Македонија и во согласност со одредбите од Законот за државјанството на Република Македонија, да се утврди државјанскиот статус на запишаното лице. Доколку се утврди дека лицето е државјанин на Република Македонија, во рубриката "Дополнителни запишувања и прибелешки" се одбележува следнава клаузула: "Државјанството на Република Македонија е утврдено согласно со членот ___ став ___" од Законот за државјанството на Република Македонија.

За лицата на кои им престанало државјанството на Република Македонија рубриката "Државјанство" во изводот од матичната книга на родените се прецртува, а во рубриката "Забелешки" се запишува забелешката "Со решение на ___" (се наведува називот на органот што го донел решението, број и датумот на решението и основот на престанок на државјанството на Република Македонија - отпуст, или според меѓународни договори).

Забелешката за дополнителното стекнување на државјанството на Република Македонија не се внесува во изводот од матичната книга на родените, а во рубриката "Државјанство" се запишува "Република Македонија".

Член 32

За потполно посвоените лица изводот од матичната книга на родените се издава без да се наведува податокот за посвојувањето, а во рубриките "податоци за родителите" се запишуваат податоците на посвоителите, без да се наведува по кој основ тие лица се запишани како родители.

За непотполно посвоените лица и лицата ставени под старателство во изводот од матичната книга на родените во рубриката: "Забелешки" се запишува забелешката "Детето е посвоено (е под старателство) на ___" (се запишува личното име на посвоителот, односно старателот).

За престанокот на непотполното посвојување или старателство не се внесува никаква забелешка во изводот од матичната книга на родените.

За лицето кое при издавањето на извод од матичната книга на родените се наоѓа во брак, изводот се издава со забелешка за склучениот брак. Ако бракот престанал, во изводот се внесува забелешка за престанокот на бракот, а ако бракот бил повеќе пати склучуван се внесува само забелешка за последниот брак, односно за последниот престанок на брак.

За лице кај чие запишување во матичната книга на родените постои забелешка за смрт, односно за прогласување на умрено, изводот се издава со таа забелешка.

Член 33

Изводот од матичната книга на венчаните се издава на личното име што брачните другари го имале до склучувањето на бракот. Во соодветната рубрика на изводот од матичната книга на венчаните се запишуваат и

презимињата со кои младоженецот и невестата се спогодиле да се служат по склучувањето на бракот.

Ако по склучувањето на бракот едниот или двајцата брачни другари го промениле личното име во изводот од матичната книга на венчаните, во рубриката "Забелешки" ќе се запише забелешката "Врз основа на решението на ___" (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението и кој брачен другар како го променил личното име).

Ако бракот престанал, изводот од матичната книга на венчаните се издава со забелешката што се однесува на престанокот.

Член 34

Изводот од матичната книга на умрените се издава според запишувањето извршено во книгата со соодветната забелешка.

2. Издавање уверенија, преписи и копии врз основа на матичните книги

Член 35

На барање на заинтересираното лице или орган согласно со закон се издава уверение за одделни податоци запишани во матичната книга, според образецот број 7.

Во уверението од ставот 1 на овој член се наведува називот на матичната книга, тековниот број на запишувањето и годината за која се води матичната книга, како и називот на местото и општината.

Член 36

На барање на заинтересираното лице или орган согласно со закон се издава препис или копија на листот на матичната книга на родените, венчаните или умрените. Ако запишувањето во матичната книга не се однесува на лицето кое поднело барање, може да се одбие барањето ако постои основано сомневање дека лицето за тоа нема оправдан правен интерес.

Во случаите од ставот 1 на овој член е потребно пред издавањето, преписот, односно копијата да се завери со потпис на матичарот и печат.

V. ВОДЕЊЕ ПОСТАПКА И СОСТАВУВАЊЕ ЗАПИСНИК ЗА НАЈДЕНО ДЕТЕ

Член 37

За наоѓањето на дете чии родители се непознати се составува записник веднаш, а најдоцна наредниот ден.

Записникот се составува во три примероци и ги содржи податоците: име и презиме и адреса на лицето кое го нашло детето односно го пријавило наоѓањето на детето; назив на местото, времето и околностите под кои детето е најдено; веројатната старост и пол на детето; посебните телесни знаци, опишување на облеката и другите предмети што се најдени кај детето; назив на установата или податоците за лицето кај кого е сместено детето, како и изјави на сведоците кои присуствувале при наоѓањето на детето што им е нешто познато во врска со наоѓањето или детето.

Примерок од записникот се доставува на Центарот за социјална работа заради донесување на решение за поставување на старател и запишување на раѓањето на детето во матичната книга на родените.

VI. ОБНОВУВАЊЕ НА УНИШТЕНИ, ОШТЕТЕНИ ИЛИ ИСЧЕЗНАТИ МАТИЧНИ КНИГИ

Член 38

Ако едниот примерок на матичната книга на родените е уништен или исчезнат, ќе се изврши препишување на вториот примерок. На првата внатрешна страна се означува дека книгата е препишана и се наведува местото за кое таа се води, препишаните страници и тековните броеви на запишувањата, како и се заверува во потпис на овластениот работник и печат на Управата.

Ако двата примерока на матичната книга на родените или ако матичната книга на венчаните, односно матичната книга на умрените се уништени или исчезнати, со решение на директорот на Управата се определува обновување на уништените или исчезнатите книги, како и постапка и рок во кој ќе се спроведе обновувањето.

Решението од ставот 2 на овој член се огласува на вообичаениот начин, а по потреба и во дневниот печат. Во огласот ќе се повикаат граѓаните во определен рок да поднесат пријави за обновување на запишувањето и да дадат потребни податоци и докази со кои располагаат.

Член 39

На првата ненумерирана насловна страница на обновената матична книга се става службена забелешка:

“Матичната книга ___ за местото ___ општина ___ од година ___ е уништена-исчезната. Со решението на директорот на Управата _ (бројот и датумот на решението) е определено обновување на матичната книга”.

Запишувањето на раѓањето, склучувањето на брак или смртта во матичната книга се врши, по правило, по редот на поднесените пријави. Во обновената матична книга во рубриката “Дополнителни запишувања и прибелешки” се запишуваат податоци за кои е определено запишување во таа рубрика.

Обновената матична книга на родените се сочинува во два примероци. За обновената матична книга се воведува регистар.

Матичните книги по завршената постапка на обновување се заверуваат со службена забелешка: “Запишувањата од тековниот број 1 до ___ се извршени во постапката за обновување на матичната книга што траеше од ___ до ___ година”. Забелешката се заверува со потпис на овластениот работник и печат на Управата.

Член 40

Ако по завршеното обновување на матичните книги се утврди дека во тие книги не е запишано раѓање, склучување на брак или смрт, што биле запишани во уништената, односно исчезнатата матична книга, на барање од странката, со решение на директорот на Управата, односно од него овластен работник се врши запишување во обновената матична книга. Во рубриката “Забелешки” се става забелешката “Запишувањето е обновено врз основа на

решението на ____“ (се наведува називот на органот што го донел решението, бројот и датумот на решението).

Првото запишување според ставот 1 на овој член се внесува на наредната страница на обновената матична книга под тековен број кој е продолжение на бројот на последното извршено запишување.

VII. РЕГИСТРИ НА МАТИЧНИТЕ КНИГИ

Член 41

За секоја матична книга се води азбучен регистар на запишувањата. Овој регистар се води според образецот број 8.

Регистарот се води според почетната буква на презимето.

Запишувањето на непознат леш се регистрира под буквата “Н”.

За матичната книга што содржи голем број запишувања, покрај регистарот, може да се води и картотека.

Член 42

Во регистарот што се води за матичната книга на венчаните за двајцата брачни другари се забележува нивното презиме што го имале до склучувањето на бракот.

Запишувањата од членовите 22, 25 и 26 на Законот за матичната евиденција, се забележуваат во регистарот за тековната година, како и во регистарот за годината во која раѓањето, бракот или смртта настанале со забелешка дека запишувањето е извршено во матичната книга што се води за определената година.

За секоја календарска година во регистарот се остава одреден број празни рубрики по последното извршено запишување, заради запишување на податоците од ставот 2 на овој член.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 43

Обрасците од бројот 1 до 8 наведени во ова упатство се негов составен дел.

Член 44

Со влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за начинот на водење, заштита и чување на матичните книги и списи, обрасците на матичните книги, издавање на изводи, уверенија, преписи и копии врз основа на матичните книги, водење постапка и составување на записник за најдено дете, обновување на уништени, оштетени или исчезнати матишни книги и регистри на матичните книги “Службен весник на Република Македонија” број 19/98).

Член 45

Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.